KOMISSION ASETUS (EY) N:o 1685/2000,

annettu 28 päivänä heinäkuuta 2000,

neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä rakennerahastoista yhteisrahoitettujen toimien tukikelpoisuuden osalta

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 ([1]), ja erityisesti sen 30 artiklan 3 kohdan ja 53 artiklan 2 kohdan,

on kuullut perustamissopimuksen 147 artiklassa tarkoitettua komiteaa, maatalouden rakenteiden ja maaseudun kehittämisen komiteaa ja kalatalous- ja vesiviljelyalan rakentaiden komiteaa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999 ([2]) 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että maaseudun kehittämistoimissa, jotka on yhdennetty kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden (tavoite 1) kehittämistä ja rakenteellista sopeutumista edistäviin toimenpiteisiin ja jotka tehostavat rakenteellisissa vaikeuksissa olevien alueiden (tavoite 2) taloudellista ja sosiaalista uudistamista tukevia toimenpiteitä kyseisillä alueilla, on otettava huomioon rakennerahastoista myönnettävälle yhteisön tuelle asetetut erityistavoitteet asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 säädettyjen edellytysten mukaisesti. Asetuksen (EY) N:o 1257/1999 2 artiklassa määritellään ne toimet, joita maaseudun kehittämistuki voi koskea.

(2) Euroopan aluekehitysrahastosta 12 päivänä heinäkuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1783/1999 ([3]) 2 artiklassa määritellään toimet, joiden rahoittamista EAKR voi tukea.

(3) Euroopan sosiaalirahastosta 12 päivänä heinäkuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1784/1999 ([4]) 3 artiklassa määritellään toimet, joiden rahoittamista ESR voi tukea.

(4) Kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1263/1999 ([5]) 2 artiklassa määritellään toimet, joiden rahoittamista KOR voi tukea. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2792/1999 ([6]), säädetään kalastusalaa koskevien rakenteellisten tukitoimien perusteita ja edellytyksiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

(5) Asetuksen (EY) N:o 1260/1999 30 artiklan 3 kohdassa säädetään, että tukikelpoisiin menoihin sovelletaan asiaa koskevia kansallisia sääntöjä, paitsi jos komissio pitää tarpeellisena vahvistaa menojen tukikelpoisuutta koskevat säännöt yhteisön tasolla. Komissio katsoo, että tiettyjen toimien osalta on tarpeen vahvistaa yhteiset tukikelpoisuutta koskevat säännöt rakennerahastojen yhdenmukaisen ja taspuolisen toteuttamisen varmistamiseksi yhteisössä. Tiettyä toimea koskevien sääntöjen vahvistaminen ei vaikuta siihen, mitä mainituista rahastoista toimenpidettä voidaan rahoittaa. Sääntöjen vahvistaminen ei estä jäsenvaltioita soveltamasta tiukempia kansallisia säännöksiä eräissä tapauksissa, joista on ilmoitettava erikseen. Sääntöjä on sovellettava kaikkiin asetuksen (EY) N:o 1260/1999 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna ajanjaksona aiheutuneisiin menoihin.

(6) Asetuksen (EY) N:o 1257/1999 36 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tavoitteen 2 piiriin kuuluvien alueiden maaseudun kehittämistoimenpiteisiin, jotka rahoitetaan osittain EMOTR:n tukiosastosta, sovelletaan asetusta (EY) N:o 1260/1999 ja sen täytäntöön panemiseksi annettuja säännöksiä, jollei asetuksen (EY) N:o 1257/1999 nojalla muuta säädetä. Sen vuoksi kyseisiin toimenpiteisiin, jotka muodostavat osan tavoitteen 2 piiriin kuuluvien alueiden ohjelmista, sovelletaan tämän asetuksen säännöksiä, jollei asetuksessa (EY) N:o 1257/1999 tai sen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1750/1999 ([7]) toisin säädetä.

(7) Perustamissopimuksen 87 ja 88 artikla koskevat hankkeita, joiden yhteisrahoittamiseen rakennerahastot osallistuvat. Komission päätös tukitoimen hyväksymisestä ei vaikuta valtion tukea koskevien sääntöjen soveltamiseen eikä vapauta jäsenvaltioita mainituissa artikloissa määrätyistä velvollisuuksista.

(8) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat alueiden kehittämisen ja uudistamisen komitean lausunnon mukaisia,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tämän asetuksen liitteenä olevia sääntöjä sovelletaan määritettäessä, ovatko asetuksen (EY) N:o 1260/1999 9 artiklan e alakohdassa määriteltyjen tukimuotojen mukaiset menot tukikelpoisia.

([1]) EYVL L 161, 26.6.1999, s. 1.
([2]) EYVL L 160, 26.6.1999, s. 80.
([3]) EYVL L 213, 13.8.1999, s. 1.
([4]) EYVL L 213, 13.8.1999, s. 5.
([5]) EYVL L 161, 26.6.1999, s. 54.
([6]) EYVL L 337, 30.12.1999, s. 10.
([7]) EYVL L 214, 13.8.1999, s. 31.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 28 päivänä heinäkuuta 2000.

Komission puolesta

Michaele SCHREYER

Komission jäsen

LIITE

TUKIKELPOISUUSSÄÄNNÖT

Sääntö 1. Tosiasiallisesti suoritetut maksut

1 LOPULLISTEN EDUNSAAJIEN MAKSUT

1.1 Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä annetun asetuksen (EY) N:o 1260/1999, jäljempänä 'yleisasetus', 32 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan tarkoittamassa mielessä lopullisten edunsaajien suorittamien maksujen on oltava rahansiirtoja lukuunottamatta 1.4 kohdassa tarkoitettuja poikkeuksia.

1.2 Perustamissopimuksen 87 artiklaan perustuvissa tukijärjestelmissä ja jäsenvaltioiden nimeämien yhteisöjen myöntämän tuen osalta tarkoitetaan 'lopullisten edunsaajien suorittamilla maksuilla' tukea, jonka tukea myöntävät yhteisöt ovat maksaneet eri saajille. Lopullisten edunsaajien suorittamien maksujen on oltava perusteltuja tuen ehtojen ja tavoitteiden kannalta.

1.3 Muissa kuin 1.2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa 'lopullisten edunsaajien suorittamilla maksuilla' tarkoitetaan maksuja, joita suorittavat sellaiset yleisasetuksen 18 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti ohjelma-asiakirjan täydennyksessä annetun määritelmän mukaiset julkiset tai yksityiset elimet tai yritykset, jotka vastaavat asianomaisesta toimesta.

1.4 Poistoja, luontoissuorituksia ja yleiskustannuksia voidaan 1.5—1.7 kohdassa tarkoitetuin edellytyksin pitää 1.1 kohdassa tarkoitettujen maksujen osina. Rakennerahastoista yhteisrahoituksen osuus toimen kustannuksista ei saa kuitenkaan ylittää tukikelpoista kokonaismäärää toimen päättyessä, luontoissuoritukset pois lukien.

1.5 Kiinteistön tai koneiden ja laitteiden poistot, jotka välittömästi liittyvät toimen tavoitteisiin, ovat tukikelpoisia menoja edellyttäen, että

a) yhteisön varoja eikä kansallisia julkisia varoja ole käytetty kyseisen kiinteistön tai koneiden ja laitteiden hankkimiseen;

b) ne on laskettu käypien kirjanpitosääntöjen mukaisesti;

c) ne koskevat ainoastaan aikaa, jona tointa on yhteisrahoitettu.

1.6 Luontoissuoritukset ovat tukikelpoisia menoja edellyttäen, että

a) ne muodostuvat maan tai kiinteistön, laitteiden tai raaka-aineiden luovuttamisesta, tutkimus- tai ammattitoiminnasta taikka palkattomasta vapaaehtoistyöstä;

b) ne eivät liity säännöissä 8, 9 ja 10 tarkoitettuihin uusiin rahoitusjärjestelyihin;

c) niiden arvo voidaan riippumattomasti todeta ja tarkastaa;

d) maan tai kiinteistön osalta arvon määrittelee riippumaton ja pätevä arvioija tai asianmukaisesti valtuutettu viranomainen;

e) palkattoman vapaaehtoistyön arvo määritellään käytetyn ajan ja tehdystä työstä yleisesti maksettavan tunti- tai päiväpalkan mukaan;

f) sääntöjen 4, 5 ja 6 määräyksiä noudatetaan, jos niitä voidaan soveltaa.

1.7 Yleiskustannukset ovat tukikelpoisia, jos ne perustuvat rakennerahastoista yhteisrahoitetun toimen kustannuksiin ja ne kohdennetaan toimeen perustellulla oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla.

1.8 Edellä 1.4—1.7 kohdan määräyksiä sovelletaan 1.2 kohdassa tarkoitettuihin yksittäisiin saajiin perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisten tukijärjestelmien sekä jäsenvaltioiden nimeämien yhteisöjen myöntämän tuen osalta.

1.9 Jäsenvaltiot voivat soveltaa tiukempia kansallisia sääntöjä 1.5—1.7 kohdan mukaisten tukikelpoisten menojen vahvistamiseksi.

2 MENOJEN OSOITTAMINEN

Pääsääntö on, että lopullinen edunsaaja liittää suorittamiensa maksujen kuitteihin alkuperäiset laskut. Jos tämä ei ole mahdollista, maksuihin on liitettävä kirjanpitotositteet, joilla on vastaava todistusarvo.

Lisäksi jos toimien toteuttamiseen ei liity avointa tarjouskilpailua, lopullisten edunsaajien suorittamat maksut osoitetaan toimen toteuttaneiden elinten taikka julkisten tai yksityisten yritysten maksamilla menoilla (mukaan lukien 1.4 kohdassa tarkoitetut menot).

3 ALIHANKINTA

3.1 Rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen soveltamista seuraavat alihankintasopimuksiin liittyvät menot eivät ole tukikelpoisia yhteisrahoituksen rakennerahastoista:

a) alihankinnat, jotka lisäävät toimen toteuttamiskustannuksia tuomatta sille vastaavaa lisäarvoa;

b) alihankintasopimukset välittäjien tai konsulttien kanssa, joissa korvaus on määritelty prosenttiosuutena hankkeen kokonaiskustannuksista, jollei lopullinen edunsaaja pysty perustelemaan maksua suoritetun työn tai palvelun tosiasiallisella arvolla.

3.2 Alihankkijoiden on sitouduttava toimittamaan tilintarkastus- ja tarkastuselimille kaikki tarvittavat tiedot alihankintatoiminnasta kaikkien alihankintojen osalta.

Sääntö 2. Tulojen käsittely kirjanpidossa

1 'Tuloilla' tarkoitetaan tämän säännön osalta tuloja, jotka on saatu toimen yhteisrahoituksen aikana tai jäsenvaltion niin määrätessä sellaisen pitemmän ajanjakson aikana, joka jatkuu tuen päättymiseen asti, myynnistä, vuokraamisesta, palveluista, maksuista tai muista vastaavista tuloista lukuun ottamatta

a) tuloja, jotka on saatu rakennerahastoista yhteisrahoitettujen investointien taloudellisen elinkaaren aikana ja joita koskevat yleisasetuksen 29 artiklan 4 kohdan erityissäännökset;

b) säännöissä 8, 9 ja 10 tarkoitettuihin uusiin rahoitusjärjestelyihin liittyvistä toimenpiteistä aiheutuneita tuloja;

c) sellaista yksityisen sektorin osuutta toimien yhteisrahoittamisessa, joka näkyy kyseisen avustamistoimen rahoitustaulukoissa julkisena rahoituksena.

2 Edellä 1 kohdan mukaiset tulot ovat sellaisia, jotka pienentävät toimeen tarvittavaa rakennerahastojen yhteisrahoitusta. Ennen rakennerahastojen osuuden laskemista ja viimeistään tuen päättyessä ne vähennetään toimen tukikelpoisista menoista kokonaisuudessaan tai kokonaismenoihin suhteutettuina sen mukaan, aiheutuvatko ne yhteisrahoitetusta toimesta kokonaan vai osittain.

Sääntö 3. Rahoituskulut ja muut maksut ja oikeudelliset kulut

1 RAHOITUSKULUT

Ottolainauskorot (muut kuin hyväksytyn valtiontukijärjestelyn yhteydessä yrityksille myönnetyt lainojen korkotuet), rahoitukseen liittyviin tapahtumiin liittyvät maksut, valuutanvaihtopalkkiot ja kurssitappiot sekä muut puhtaasti rahoitukseen liittyvät kulut eivät ole rakennerahastojen yhteisrahoituksen osalta tukikelpoisia. Kuitenkin ainoastaan kokonaistuen osalta nimetyn välittäjäyhteisön maksamat korkokulut, jotka ovat syntyneet ennen tuen maksamista kokonaisuudessaan, ovat tukikelpoisia ennakoista saatujen korkotuottojen vähentämisen jälkeen.

2 PANKKITILIKULUT

Kun yhteisrahoituksen myöntäminen rakennerahastoista edellyttää yhden tai useamman erillisen pankkitilin avaamista, tilin avaamisesta ja hoitamisesta aiheutuvat maksut ovat tukikelpoisia.

3 OIKEUDELLISTEN NEUVONANTAJIEN, NOTAARIEN, TEKNISTEN JA TALOUDELLISTEN ASIANTUNTIJOIDEN, TILINPITÄJIEN JA -TARKASTAJIEN PALKKIOT

Nämä menot ovat tukikelpoisia, jos ne liittyvät välittömästi toimeen ja ovat välttämättömiä sen valmistelemiseksi tai toteuttamiseksi. Tilinpitäjien ja -tarkastajien menot ovat tukikelpoisia, jos hallintoviranomainen on niitä edellyttänyt.

4 KULUT PANKIN TAI MUUN RAHOITUSLAITOKSEN ANTAMISTA TAKUISTA

Nämä menot ovat tukikelpoisia sikäli kuin jäsenvaltioiden tai yhteisön lainsäädäntö taikka komission päätös tuen hyväksymisestä edellyttää takuita.

5 SAKOT, MUUT TALOUDELLISET SEURAAMUKSET JA OIKEUDENKÄYNTIKULUT

Nämä menot eivät ole tukikelpoisia.

Sääntö 4. Käytettyjen koneiden ja laitteiden hankkiminen

Rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen soveltamista käytettyjen koneiden ja laitteiden hankintamenot ovat rakennerahastojen yhteisrahoituksessa tukikelpoisia seuraavin edellytyksin:

a) koneiden ja laitteiden myyjän on todistettava alkuperä ja vahvistettava, ettei hankintaan ole saatu yhteisöltä avustusta tai julkista tukea missään vaiheessa edeltävän seitsemän vuoden aikana;

b) käytettyjen koneiden ja laitteiden hinta ei saa ylittää niiden markkina-arvoa ja sen on oltava pienempi kuin vastaavien uusien koneiden ja laitteiden hinta;

c) koneiden ja laitteiden teknisten ominaisuuksien on täytettävä tekniset vaatimukset toimen toteuttamiseksi ja niiden on vastattava asianmukaisia normeja ja standardeja.

Sääntö 5. Maanhankinta

1 PÄÄSÄÄNTÖ

1.1 Rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen soveltamista rakentamattoman maan hankintamenot ovat rakennerahastojen yhteisrahoituksessa tukikelpoisia seuraavin edellytyksin:

a) maan hankkinnalla on oltava välitön yhteys yhteisrahoitetun toimen tavoitteisiin;

b) maan hankintamenojen osuus toimen kokonaismenoista ei saa ylittää 10:tä prosenttia lukuun ottamatta 2 kohdassa tarkoitettua tapausta, ellei komissio erikseen vahvista tuelle suurempaa osuutta;

c) riippumattoman, pätevän arvioijan tai asianmukaisesti valtuutetun viranomaisen on todistettava, että maan hankintahinta ei ylitä sen markkina-arvoa

1.2 Perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisen tukijärjestelmän ollessa kyseessä maan hankintamenojen tukikelpoisuus on määriteltävä järjestelmän ehtojen mukaisesti.

2 LUONNONSUOJELUTOIMET

Luonnonsuojelutoimissa maan hankintamenot ovat tukikelpoisia, jos täyttyvät kaikki seuraavat edellytykset:

— hankinnalla on hallintoviranomaisen hyväksyntä,

— maa otetaan suunniteltuun käyttöön päätöksessä määrätyksi ajaksi,

— maata ei oteta maatalouskäyttöön, paitsi perustelluissa tapauksissa, jotka hallintoviranomainen on hyväksynyt,

— ostajana on julkisyhteisö tai hankinta on tehty julkisyhteisön puolesta.

Sääntö 6. Kiinteistön hankinta

1 PÄÄSÄÄNTÖ

Kiinteistön eli valmiiden rakennusten ja tonttien hankintamenot ovat rakennerahastojen yhteisrahoituksessa tukikelpoisia, jos hankinnalla ja kyseisen toimen tavoitteilla on välitön yhteys 2 kohdassa tarkoitettujen ehtojen täyttyessä sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiukempien kansallisten sääntöjen noudattamista.

2 TUKIKELPOISUUSEHDOT

2.1 Riippumattomalta, pätevältä arvioijalta tai asianmukaisesti valtuutetulta viranomaiselta on hankittava todistus siitä, että hankintahinta ei ylitä markkina-arvoa ja että rakennus on kansallisten määräysten mukainen.

2.2 Rakennusta varten ei ole viimeisten 10 vuoden aikana myönnetty kansallista tai yhteisön tukea, joka johtaisi tuen päällekkäisyyteen siinä tapauksessa, että osto on rakennerahastojen yhteisrahoittama.

2.3 Kiinteistöä on käytettävä hallintoviranomaisen päättämään tarkoitukseen ja hallintoviranomaisen päättämän ajan.

2.4 Rakennusta saa käyttää ainoastaan toimen tavoitteiden mukaisiin tarkoituksiin. Sitä saa käyttää julkishallinnon toimitiloina vain, kun tällainen käyttö on asianomaisen rakennerahaston tukikelpoisuuden edellytysten mukaista.

Sääntö 7. Alv ja muut verot ja maksut

1 Alv on tukikelpoinen meno ainoastaan, jos lopullinen edunsaaja tai yksittäinen saaja on sen maksanut perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisen tukijärjestelmän yhteydessä tai jäsenvaltion nimeämän elimen myöntämän tuen yhteydessä. Vähennyskelpoinen alv ei saa missään muodossa olla tukikelpoinen meno edes silloin, kun lopullinen edunsaaja tai loppukäyttäjä ei sitä tosiasiallisesti vähennä.

2 Jos lopullinen edunsaaja tai loppukäyttäjä on neuvoston kuudennen arvonlisäverodirektiivin 77/388/ETY ([1]) XIV osastossa säädetyn vakiokantajärjestelmän alainen, maksettu alv katsotaan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla vähennyskelpoiseksi.

3 Yhteisön yhteisrahoitus ei saa missään tapauksessa ylittää tukikelpoisia kokonaismenoja lukuunottamatta alv:a.

4 Muut verot ja maksut, (erityisesti välittömät verot ja palkkojen sosiaalikulut), jotka johtuvat rakennerahastojen yhteisrahoituksesta, eivät ole tukikelpoisia menoja, paitsi jos lopullinen edunsaaja tai loppukäyttäjä on ne todella ja lopullisesti maksanut.

Sääntö 8. Riskipääoma- ja lainarahastot

1 PÄÄSÄÄNTÖ

Rakennerahastot voivat osallistua riskipääoma- ja/tai lainarahastojen tai riskipääomaosakkuusrahastojen, jäljempänä 'rahastojen', yhteisrahoittamiseen 2 kohdassa esitetyin edellytyksin. 'Riskipääoma- ja lainarahastoilla' tarkoitetaan tässä säännössä komission suosituksessa 96/280/EY ([2]) määriteltyjä investointijärjestelyjä osakepääomana tai muussa muodossa olevan riskipääoman, mukaan lukien lainat, saamiseksi eri muodoissa pienten ja keskisuurten yritysten käyttöön. 'Riskipääomaosakkuusrahastoilla' tarkoitetaan rahastoja, jotka sijoittavat useaan eri riskipääoma- tai lainarahastokohteeseen. Rakennerahastojen osallistumiseen voi liittyä yhteisiä investointeja tai takuita muista yhteisön rahoitusvälineistä.

2 EHDOT

2.1 Rahaston yhteisrahoittajien on esitettävä harkittu toimintasuunnitelma, josta ilmenevät mm. kohdemarkkinat, arviointiperusteet, rahoitusehdot, rahaston toimintabudjetti, omistajat ja muut yhteisrahoittajat, johdon osaaminen, pätevyys ja riippumattomuus, rahaston säännöt, rakennerahastojen rahoitusosuuden käyttötarkoitus perusteluineen, tapaukset, joissa sijoituksesta luopuminen tulee kyseeseen, ja rahaston lakkauttamista koskevat säännöt mukaan lukien rakennerahastojen rahoitusosuudeksi katsottavien varojen uudelleenkäyttö. Hallintoviranomaisen on itse arvioitava tarkkaan toimintasuunnitelma ja valvottava sen toteuttamista tai vastattava muiden suoritettavaksi antamastaan arvioinnista ja toteuttamisesta.

2.2 Rahaston on oltava itsenäinen oikeudellinen yhteisö, jota koskevat osakkaiden keskinäiset sopimukset, tai erillinen rahoitusyksikkö olemassa olevassa rahoituslaitoksessa. Jälkimmäisessä tapauksessa rahastolla on oltava oma toteuttamissopimuksensa, jossa määrätään erityisesti sen erillisestä kirjanpidosta, jotta rahastoon sijoitetut uudet varat (mukaan lukien rakennerahastojen rahoittamat) voidaan pitää erillään laitoksen alkuperäisistä varoista. Kaikkien rahaston osakkaiden on maksettava panoksensa käteisellä.

2.3 Komissio ei voi olla osallisena tai osakkaana rahastossa.

2.4 Rakennerahastojen rahoitusosuutta koskevat yleisasetuksen 29 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitetut rajoitukset.

2.5 Rahastot voivat sijoittaa pk-yrityksiin vain niiden perustamis-, käynnistämis- (mukaan lukien siemenrahoitus) tai laajentumisvaiheessa ja ainoastaan rahaston johdon taloudellisesti kannattaviksi arvioimiin toimiin. Arvioissa on otettava huomioon kaikki kyseisten yritysten tulolähteet. Rahastot eivät saa sijoittaa vaikeuksissa oleviin yrityksiin, sellaisina kuin ne määritellään yhteisön suuntaviivoissa valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi ([3]).

2.6 Riskipääoma- ja lainamarkkinoiden kilpailun vääristyminen on estettävä mahdollisimman tarkkaan. Erityisesti oman pääoman ehtoisten sijoitusten ja lainojen tuotot (lukuunottamatta hallintokulujen osuutta) voidaan osoittaa ensisijaisesti yksityisen sektorin osakkaille osakkaiden keskinäisessä sopimuksessa sovittuun korvaukseen saakka ja sen jälkeen jakaa omistusosuuksien mukaisessa suhteessa kaikkien osakkaiden ja rakennerahastojen kesken. Rakennerahastojen rahoitusosuudelle määritellyt tuotot on käytettävä uudestaan saman alueen pk-yritysten kehittämistoimintaan.

([1]) EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1.
([2]) EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4.
([3]) EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2.

2.7 Hallintokulut eivät saa ylittää viittä prosenttia keskimääräisestä vuosittaisesta maksetusta pääomasta, ellei tarjouskilpailun jälkeen korkeampi osuus osoittaudu tarpeelliseksi.

2.8 Toimen päättyessä rahaston (lopullisen edunsaajan) tukikelpoiseksi menoksi katsotaan rahaston pk-yrityksille sijoitettu tai lainattu pääoma mukaan lukien hallintokulut.

2.9 Rakennerahastojen ja muiden julkisen vallan lähteiden tukemiin rahastoihin samoin kuin sijoituksiin, joita nämä rahastot ovat tehneet yksittäisiin pk-yrityksiin, sovelletaan valtion tukea koskevia sääntöjä.

3 SUOSITUKSET

3.1 Komissio suosittelee, että 3.2—3.6 kohdassa esitettyjä valiokäytäntöjä sovellettaisiin rahastoihin, joille rakennerahastot myöntävät rahoitustukea. Komissio katsoo näiden käytäntöjen noudattamisen myönteiseksi seikaksi arvioidessaan rahastojen soveltuvuutta valtiontukisäännöksiin. Suositukset eivät ole sitovia menojen tukikelpoisuuden kannalta.

3.2 Yksityisen sektorin rahoitusosuuden on oltava huomattava, yli 30 prosenttia.

3.3 Rahastojen on oltava kyllin suuria ja niiden on katettava riittävän laaja kohderyhmä, jotta toimet ovat taloudellisesti kestäviä, sijoitusten aikajänteen on sovittava yhteen rakennerahastojen osallistumisen kanssa ja niiden on kohdistuttava sektoreille, joiden markkinoilla on vajetta.

3.4 Osakkaat ja rakennerahastot maksavat pääoman samaan tahtiin ja suhteessa merkittyihin osakkuuksiin.

3.5 Rahastojen johtoon on valittava itsenäisiä ammattilaisia, joilla on riskipääoman hallinnointiin riittävä kokemus liike-elämästä. Johtoryhmät tulisi valita sovitun palkkiotason puitteissa kilpailun perusteella.

3.6 Rahastot eivät yleensä saa hankkia enemmistöosakkuuksia yrityksistä, ja niiden tavoitteena on sijoitusten toteuttaminen ennen rahaston toiminnan lakkauttamista.

Sääntö 9. Takuurahastot

1 PÄÄSÄÄNTÖ

Rakennerahastot voivat osallistua takuurahastojen pääoman yhteisrahoittamiseen 2 kohdassa esitetyin edellytyksin. 'Takuurahastoilla' tarkoitetaan rahoitusvälineitä, joilla taataan riskipääoma- ja lainavaroihin perustuvia rahastoja säännön 8 tarkoittamassa mielessä sekä muita pk-yritysten riskipääomajärjestelyjä (mukaan lukien lainat) suosituksessa 96/280/EY tarkoitettuihin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin tehdyistä sijoituksista aiheutuvien tappioiden varalta. Rahastot voivat olla julkisen vallan tukemia keskinäisiä rahastoja, joiden osuuksia pk-yritykset merkitsevät, liiketoimintaperiaatteella toimivia rahastoja, joilla on osakkaita yksityissektorilta, tai yksinomaan julkisen vallan rahoittamia rahastoja. Rakennerahastojen osallistumiseen rahastoihin voi liittyä muista yhteisön rahoitusvälineistä saatuja osittaisia takuita.

2 EHDOT

2.1 Rahaston yhteisrahoittajien on esitettävä harkittu toimintasuunnitelma, joka vastaa soveltuvin osin riskipääomarahastolta vaadittavaa suunnitelmaa (sääntö 8), sekä tavoiteltu takaussalkku. Hallintoviranomaisen on itse arvioitava tarkkaan toimintasuunnitelma ja valvottava sen toteuttamista tai vastattava muiden suoritettavaksi antamastaan arvioinnista ja toteuttamisesta.

2.2 Rahaston on oltava itsenäinen oikeudellinen yksikkö, jota koskevat osakkaiden keskinäiset sopimukset, tai erillinen rahoitusyksikkö olemassa olevassa rahoituslaitoksessa. Jälkimmäisessä tapauksessa rahastolla on oltava oma toteuttamissopimuksensa, jossa määrätään sen erillisestä kirjanpidosta, jotta rahastoon sijoitetut uudet varat (mukaan lukien rakennerahastojen rahoittamat) voidaan pitää erillään laitoksen alkuperäisistä varoista.

2.3 Komissio ei voi olla osallisena tai osakkaana rahastossa.

2.4 Rahastot saavat sijoittaa ainoastaan taloudellisesti kannattaviksi arvioituihin toimiin. Rahastot eivät saa antaa takuita vaikeuksissa oleville yrityksille, joita tarkoitetaan yhteisön suuntaviivoissa valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi.

2.5 Takuiden vapautumisen jälkeen jäljelle jääneet rakennerahastojen rahoitusosuudet on käytettävä saman alueen pk-yritysten toiminnan kehittämiseen.

2.6 Hallintokulut eivät saa ylittää vuosittain keskimäärin kahta prosenttia maksetusta pääomasta tukitoimen aikana, ellei tarjouskilpailun jälkeen päädytä korkeampaan osuuteen.

2.7 Toimen päättyessä rahaston (lopullisen edunsaajan) tukikelpoisia menoja on se rahaston maksetun pääoman osa, joka riippumattoman tilintarkastuksen mukaan tarvitaan rahaston antamien takuiden kattamiseen, mukaan lukien rahaston hallintokulut.

2.8 Rakennerahastojen takuurahastoille myöntämään rahoitukseen ja muuhun julkiseen rahoitukseen takuurahastoille, samoin kuin takuurahastojen pk-yrityksille myöntämiin takuisiin, sovelletaan valtiontukea koskevia sääntöjä.

Sääntö 10. Leasing

1 Leasingistä aiheutuneet menot ovat rakennerahastojen yhteisrahoituksen kannalta tukikelpoisia kohdassa 2, 3 ja 4 esitetyin edellytyksin.

2 TUKI VUOKRANANTAJALLE

2.1 Vuokranantaja on sellaisen yhteisön yhteisrahoituksen välitön saaja, jota käytetään vuokralleottajan tekemän leasingsopimuksen maksuerien pienentämiseen.

2.2 Yhteisön tukemiin leasingsopimuksiin on sisällyttävä osto-oikeus tai sopimuksen vähimmäisajan on oltava sopimuksen kohteen elinkaaren pituinen.

2.3 Jos leasingsopimus päättyy ennenaikaisesti ja ilman viranomaisten ennakkohyväksyntää, vuokranantajan on palautettava jäsenvaltion viranomaisille (kyseisen rakennerahaston osalta) se osa yhteisön tuesta, joka vastaa sopimuskauden jäljellä olevaa osaa.

2.4 Vuokranantajan ostama omaisuus, josta on tositteena maksettu lasku tai todistusarvoltaan vastaava kirjanpitoasiakirja, muodostaa yhteisön yhteisrahoitukseen tukikelpoisen menon. Yhteisön yhteisrahoitukseen tukikelpoinen määrä ei saa ylittää vuokratun käyttöomaisuuden markkina-arvoa.

2.5 Muut kuin 2.4 kohdassa tarkoitetut leasingsopimukseen liittyvät menot (kuten verot, vuokranantajan kate, korkojen jälleenrahoituskulut, yleiskulut ja vakuutusmaksut) eivät ole tukikelpoisia.

2.6 Vuokranantajalle maksettu yhteisön tuki on käytettävä kokonaisuudessaan vuokralleottajan hyväksi niin, että kaikkia vuokria alennetaan sopimusaikana yhtenäisesti.

2.7 Vuokranantajan on osoitettava, että yhteisön tuki koituu kokonaisuudessaan vuokralleottajan hyväksi, esittämällä laskelma vuokrista tai antamalla vastaava vakuutus.

2.8 Kulut, joita tarkoitetaan 2.5 kohdassa, leasingsopimuksesta koituva verotushyöty ja muut sopimusehdot ovat samat, joita sovelletaan yhteisön taloudellisen toimen puuttuessa.

3 TUKI VUOKRANMAKSAJALLE

3.1 Vuokralleottaja on yhteisön yhteisrahoituksen välitön saaja.

3.2 Vuokralleottajan vuokranantajalle maksamat vuokrat, joista tositteena on maksetut laskut tai todistusarvoltaan vastaava kirjanpitoasiakirja, ovat yhteisön yhteisrahoituksessa tukikelpoinen meno.

3.3 Jos leasingsopimukseen sisältyy osto-optio tai jos sopimuksen vähimmäiskestoaika on sopimuksen kohteen elinkaaren pituinen, tukikelpoinen määrä ei voi ylittää vuokratun omaisuuden markkina-arvoa. Muut leasingsopimukseen liittyvät menot (verot, vuokranantajan kate, korkojen jälleenrahoituskulut, yleiskulut, vakuutusmaksut jne.) eivät ole tukikelpoisia.

3.4 Yhteisön tuki 3.3 kohdassa tarkoitetuille leasingsopimuksille maksetaan vuokralleottajalle yhdessä tai useammassa erässä maksettujen leasingvuokrien mukaan. Jos sopimuksen kesto ylittää yhteisön tuen maksulle asetetun takarajan, vain takarajaan mennessä erääntyneet vuokralleottajan maksamat vuokraerät ovat tukikelpoisia.

3.5 Jos leasingsopimukseen ei sisälly osto-optiota tai jos sopimuksen vähimmäiskestoaika on sopimuksen kohteen elinkaarta lyhyempi, vuokraerien tukikelpoisuus yhteisön yhteisrahoitukselle määräytyy suhteessa tukikelpoisen toimen kestoaikaan. Vuokralleottajan on kuitenkin osoitettava leasingsopimus edullisimmaksi tavaksi saada käyttöönsä kyseinen omaisuus. Jos osoittautuu, että vaihtoehtoisella menetelmällä (esimerkiksi perinteisellä vuokrasopimuksella) kustannukset olisivat jääneet pienemmiksi, lisäkustannukset vähennetään tukikelpoisista menoista.

3.6 Jäsenvaltiot voivat soveltaa tiukempia kansallisia sääntöjä 3.1—3.5 kohdassa tarkoitettujen tukikelpoisten menojen määrittämiseen.

4 MYYNTI JA TAKAISINVUOKRAUS

Vuokralleottajan myynti- ja takaisinvuokrausjärjestelyn yhteydessä maksamat vuokrat voivat olla tukikelpoisia 3 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen mukaisesti. Omaisuuden hankintakustannukset eivät ole kelpoisia yhteisön yhteisrahoitukseen.

Sääntö 11. Rakennerahastojen hallinto- ja toteuttamiskulut

1 PÄÄSÄÄNTÖ

Rakennerahastojen hallinnosta, toteuttamisesta, seurannasta ja valvonnasta jäsenvaltioille aiheutuviin kuluihin voidaan myöntää yhteisrahoitusta ainoastaan 2 kohdassa määrätyin edellytyksin ja siinä esitetyille menolajeille.

2 YHTEISRAHOITUKSEEN KELPOISET HALLINTO-, TOTEUTTAMIS-, SEURANTA- JA VALVONTAMENOLAJIT

2.1 Yhteisrahoitukseen kelpoisia ovat 2.2—2.7 kohdassa esitetyin edellytyksin seuraavat menolajit:

— tuen ja toimien valmisteluun, valintaan, arviointiin, seurantaan ja sisäiseen arviointiin liittyvät menot,

— avun toteuttamisen seurantakomiteoiden tai alakomiteoiden kokousmenot. Menolajiin voidaan sisällyttää myös seurantakomiteoiden käyttämien asiantuntijoiden ja muiden komitean työhön osallistuvien henkilöiden kulut, kuten komiteoiden kolmansista maista tulevien osallistujien kulut silloin kun komitean puheenjohtaja pitää tällaisten jäsenten mukanaoloa keskeisenä avun tehokkaan toteuttamisen kannalta,

— tilintarkastukseen ja paikalla suoritettaviin tarkastuksiin liittyvät menot.

2.2 Palkkamenot, mukaan lukien sivukulut, ovat tukikelpoisia ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

a) kun virkamies tai muu toimihenkilö on määrätty tilapäisesti suorittamaan 2.1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä toimivaltaisen viranomaisen asianmukaisesti todennetulla päätöksellä;

b) kun muu henkilöstö on tilapäisesti suorittanut 2.1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä.

Tilapäisen tehtävien suorittamisen on päätyttävä viimeistään tukipäätöksessä määrättynä tukikelpoisuuden päättymispäivänä.

2.3 Rakennerahastojen osuus 2.1 kohdassa tarkoitetuista menoista rajoitetaan enimmäismäärän, joka on vahvistettu komission hyväksymässä tukitoimessa ja joka ei saa ylittää 2.4 ja 2.5 kohdassa säädettyjä rajoja.

2.4 Muulle tuelle kuin yhteisöaloitteille, Peace II -erityisohjelmalle ja innovatiiviselle toimille enimmäismäärä on:

— 2,5 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka on enintään 100 miljoonaa euroa,

— 2,0 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka on yli 100 miljoonaa ja enintään 500 miljoonaa euroa,

— 1,0 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka on yli 500 miljoonaa ja enintään miljardi euroa,

— 0,5 prosenttia siitä osasta rakennerahastojen rahoitusosuutta, joka ylittää miljardi euroa.

2.5 Yhteisöaloitteiden, innovatiivisten toimien ja Peace II -erityisohjelman osalta enimmäismäärä on 5 prosenttia rakennerahastojen kokonaisrahoitusosuudesta. Kun tukea myöntää useampi kuin yksi jäsenvaltio, rajoja voidaan komission päätöksellä nostaa korkeampien hallinto- ja toteuttamiskulujen kattamiseksi.

2.6 Rakennerahastojen rahoitusosuus on 2.4 ja 2.5 kohdassa tarkoitettujen enimmäismäärien laskemista varten sama kuin komission kutakin tukea varten vahvistama enimmäismäärä.

2.7 Edellä 2.1—2.6 kohdan säännön soveltamisesta sovitaan komission ja jäsenvaltioiden kesken ja sopimus liitetään tuen ehtoihin. Rahoitusosuus määritellään yleisasetuksen 29 artiklan 7 kohdan mukaisesti. Edellä 2.1 kohdassa tarkoitetuista kuluista tehdään seurantaa varten tekniseen apuun liittyvä erillinen toimi tai osatoimi.

3 MUUT TEKNISENÄ APUNA RAHOITETTAVAT MENOT

Toimiin, joita voidaan yhteisrahoittaa teknisenä apuna ja joita ei ole mainittu 2 kohdassa (kuten selvityksiin, seminaareihin, tiedotustoimiin ja ulkopuoliseen arviointiin), ei sovelleta 2.4—2.6 kohdassa tarkoitettuja ehtoja. Näihin toimiin liittyvät virkamiesten tai muiden toimihenkilöiden palkat eivät ole tukikelpoisia.

4 TOIMIEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄT VIRANOMAISTEN MENOT

Yhteisrahoituksessa tukikelpoisia ovat seuraavat teknisen avun ulkopuoliset menot liittyessään toimen toteuttamiseen edellyttäen, että se ei kuulu viranomaisen lakisääteisiin tehtäviin tai tavanomaisiin hallinto-, seuranta- ja valvontatehtäviin:

a) kulut, jotka liittyvät julkisyhteisön suorittamiin palveluihin toimen toteuttamisessa. Kulut on joko laskutettu lopulliselta edunsaajalta (julkiselta tai yksityiseltä) tai osoitettu vastaavalla tavalla todistusvoimaisilla asiakirjoilla, joista ilmenevät julkisen vallan kyseisestä toimesta maksamat todelliset kulut;

b) toimen toteuttamiskulut, mukaan lukien palvelujen osto julkisyhteisöltä, jotka on maksanut julkisyhteisö, joka on samalla lopullinen edunsaaja ja joka toteuttaa toimen omaan lukuunsa käyttämättä ulkopuolisia teknisen alan asiantuntijoita tai muita yrityksiä. Kyseisten menojen on oltava maksettuja yhteisrahoitetun toimen menoja ja ne on osoitettava asiakirjoin, joista ilmenevät julkisyhteisön kyseisen toimen toteuttamisesta maksamat todelliset kustannukset.

Sääntö 12. Menojen tukikelpoisuus toimen toteuttamispaikan mukaan

1 PÄÄSÄÄNTÖ

Rakennerahastoista yhteisrahoitettavat toimet on pääsääntöisesti toteutettava alueella, jota rakennerahastotuki koskee.

2 POIKKEUS

2.1 Jos alueelle, jota rakennerahastotuki koskee, koituu hyötyä sen ulkopuolella toteutettavasta toimesta, hallintoviranomainen voi hyväksyä tällaisen toimen yhteisrahoituksessa tukikelpoiseksi edellyttäen, että kaikki 2.2—2.4 kohdassa esitetyt ehdot täyttyvät. Muussa tapauksessa toimi voidaan hyväksyä yhteisrahoituksessa tukikelpoiseksi 3 kohdan mukaisella menettelyllä. Jos tointa rahoitetaan kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä (KOR), on noudatettava 3 kohdan mukaista menettelyä.

2.2 Toimi on toteutettava jäsenvaltion NUTS III -alueella, joka rajoittuu alueeseen, jota rakennerahastotuki koskee.

2.3 Toimeen liittyvien tukikelpoisten menojen enimmäismäärä määritetään suhteessa hyötyyn, jota tuettavan alueen odotetaan toimesta saavan. Enimmäismäärän on perustuttava hallintoviranomaisesta riippumattoman elimen laatiman arvioon, jossa otetaan huomioon tuen tavoitteet ja sen arvioitu vaikutus. Toimen yhteisrahoittamista ei voida hyväksyä, jos hyötyvaikutus on alle 50 prosenttia.

2.4 Kutakin tukitoimenpidettä koskee vaatimus, että sen kokonaismenoista enintään 10 prosenttia voidaan käyttää 2.1 kohdan nojalla tukikelpoisiksi hyväksyttyihin toimiin. Kaikkien 2.1 kohdan nojalla hyväksyttyjen toimien yhteenlasketut tukikelpoiset menot eivät kuitenkaan saa olla enempää kuin 5 prosenttia rakennerahastotuen kokonaismäärästä.

2.5 Hallintoviranomaisen 2.1 kohdan nojalla hyväksymät toimet on ilmoitettava tuen toteutumista koskevissa vuosittaisissa täytäntöönpanokertomuksissa ja loppukertomuksessa.

3 MUUT TAPAUKSET

Jos toimi toteutetaan tukikelpoisen alueen ulkopuolella, mutta se ei täytä 2 kohdassa esitettyjä ehtoja, tai jos tointa rahoitetaan KOR:stä, jäsenvaltion on pyydettävä yhteisrahoitukselle komission etukäteishyväksyntä. Pyyntöä käsitellessään komissio ottaa huomioon toteuttamispaikan ja tukikelpoisen alueen läheisyyden, toimesta alueelle odotettavissa olevan hyödyn ja toimen rahoituksen osuuden tukitoimenpiteen menojen ja rakennerahastotuen kokonaismäärästä. Jos tuki kohdistuu 'erittäin syrjäisiin alueisiin', sovelletaan tämän kohdan menettelyä.